

Sygn. akt II K 502/22

8.WYROK

2.1.W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 czerwca 2023 r.

9.Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Małgorzata Krupska-Świstak

Protokolant: Natalia Bąbol

10.przy udziale Prokuratora: xxxx

11.po rozpoznaniu na rozprawie w dniach: 17 lutego 2023 r., 17 kwietnia 2023 r., 15 czerwca 2023 r.

12.sprawy M. R., syna W. i M. z domu W., urodzonego (...) w P.

13.oskarżonego o to, że:

14.I. w dniu 20 marca 2019 r. I. w dniu 20 marca 2019 r. działając we W., woj. (...) ze skutkiem w P. (...) zawiadomił Prokuraturę (...) w P. (...) o popełnieniu przestępstwa przez pracownicę kantyny A. (...) w P. Tryb. polegającego na przyłapaniu na jego szkodę paczki żywnościowej o wartości 100 zł wiedząc, że do takiego czynu nie doszło

15.tj. o czyn z art. 238 kk

17.II. w dniu 2 kwietnia 2019 r. w siedzibie Komendy (...) Policji we W., woj. (...), składając zeznania mające służyć za dowód w postępowaniu karnym nadzorowanym przez Prokuraturę (...) w P. (...) za sygn. (...) i będąc pouczonym o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań, zeznał nieprawdziwie o okolicznościach dotyczących popełnienia przez pracownicę kantyny z A. (...) w P. (...) przestępstwa przywłaszczenia na jego szkodę paczki żywnościowej o wartości 100 zł,

18.tj. o czyn z art. 233 § 1 kk

19.orzeka:

1. oskarżonego **M. R.** uniewinnia od popełnienia czynu zarzuconego mu w punkcie I aktu oskarżenia;
2. oskarżonego **M. R.** uniewinnia od popełnienia czynu zarzuconego mu w punkcie II aktu oskarżenia;
3. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adwokata M. J. kwotę 1.446,48 zł (jeden tysiąc czterysta czterdzieści sześć złotych i sześćdziesiąt osiem groszy) tytułem zwrotu kosztów obrony udzielonej oskarżonemu z urzędu,
4. zwalnia oskarżonego od kosztów postępowania, które przejmuje na rachunek Skarbu Państwa.

UZASADNIENIE

UZASADNIENIE			
Formularz UK 1	Sygnatura akt	II K 502/22	

<p>Jeżeli wniosek o uzasadnienie wyroku dotyczy tylko niektórych czynów lub niektórych oskarżonych, sąd może ograniczyć uzasadnienie do części wyroku objętych wnioskiem. Jeżeli wyrok został wydany w trybie art. 343, art. 343a lub art. 387 k.p.k. albo jeżeli wniosek o uzasadnienie wyroku obejmuje jedynie rozstrzygnięcie o karze i o innych konsekwencjach prawnym czynu, sąd może ograniczyć uzasadnienie do informacji zawartych w częściach 3–8 formularza.</p>			
<p>1. USTALENIE FAKTÓW</p>			
<p>1.1. Fakty uznane za udowodnione</p>			
<p>Lp.</p>	<p>Oskarżony</p>	<p>Czyn przypisany oskarżonemu (ewentualnie zarzucany, jeżeli czynu nie przypisano)</p>	
<p>1.1.1.</p>	<p>M. R.</p>	<p>I. z art. 238 kk II. z art. 233 § 1 kk</p>	
<p>Przy każdym czynie wskazać fakty uznane za udowodnione</p>	<p>Dowód</p>	<p>Numer karty</p>	
<p>Fakt 1 Pismem z dnia 14 marca 2019 r. (data wpływu 20 marca 2019 r.) osadzony w Z. (...) we W. M. R.</p>	<p>kopia zawiadomienia o przestępstwie wraz z dowodem nadania</p>	<p>2-3</p>	

<p>zawiadomił Prokuraturę (...) w P. (...) o możliwości popełnienia przestępstwa przez pracowników kantyny A. (...) w P., polegającego na niedostarczeniu mu uprzednio zamówionej i opłaconej paczki żywnościowej o łącznej wartości zawartych w niej produktów 100 zł.</p>			
<p>Fakt 2</p> <p>W dniu 2 kwietnia 2019 r. na terenie Komendy (...) Policji we W., po uprzednim uprzedzeniu o odpowiedzialności karnej za przestępstwa z art. 234 kk, art. 238 kk i art. 233 § 1 kk, M. R. został przesłuchany w charakterze świadka na okoliczności dotyczące domniemanego przestępstwa. Zeznał wówczas, że w dniu 18 sierpnia 2018 r. pracownicy kantyny A. (...) w P. dokonali przywłaszczenia należących do niego pieniędzy w kwocie 100 zł, które wpłacił na paczkę żywnościową. Oskarżony zeznał, że wbrew stanowisku wyrażonemu w odpowiedzi na jego skargę, jakoby paczka została mu doręczona nigdy jej nie otrzymał, jak również nie odzyskał wpłaconych na ten cel pieniędzy.</p>	<p>protokół przyjęcia ustnego zawiadomienia o przestępstwie przesłuchania w charakterze świadka</p>	<p>20-21 v</p>	
<p>Fakt 3</p>	<p>POSTANOWIENIE 39/40</p>		

Postanowieniem z dnia 24 kwietnia 2019 r., zatwierdzonym przez prokuratora, na podstawie art. 17 § 1 pkt. 1 kpk, odmówiono wszczęcia dochodzenia w sprawie z doniesienia M. R. wobec braku danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie popełnienie przestępstwa. W jej uzasadnieniu odwołano się do rezultatów czynności sprawdzających opartych jedynie na analizie notatek sporządzonych przez sprzedawców kantyny - M. P. (1) i G. H., będących pracownikami firmy zewnętrznej (...) z siedzibą w Ł. oraz na notatce funkcjonariusza SW S. Ś. z dnia 30 sierpnia 2018 r.

Wynikało z nich, że paczka żywnościowa została oskarżonemu doręczona przez M. P. (1) w dniu 24 sierpnia 2018 r. do celi mieszkalnej nr (...) Oddziału (...) A. (...) w P. (...) którą wówczas zajmował. Co prawda przez nieuwagę pracownica kantyny nie odebrała od M. R. stosowanego pokwitowania, ale zdanie organu - fakt odbioru paczki potwierdzały: figurujący w systemie komputerowym paragon sprzedaży wystawiony w dniu 24 sierpnia 2018 r., zapis monitoringu

<p>z przebiegu wydawania paczek dla osadzonych na oddziale (...) A. (...), którego analizy miał dokonać por. S. Ś., obecność oddziałowego wyżej wymienionego oddziału przy wydaniu paczki oskarżonemu, a także przeszukanie celi mieszkalnej dokonane przez oddziałowego po złożeniu skargi przez oskarżonego, w toku którego ujawniono rzeczy pochodzące z tejże paczki.</p>			
<p>Fakt 4</p> <p>A. (...) w P. nie dysponuje zapisem monitoringu z dnia 24 sierpnia 2018 r. i nigdy nie był on zabezpieczony z uwagi na brak przesłanek do takiej czynności. Nagranie automatycznie uległo tzw. nadpisaniu po 7 dniach.</p> <p>Osoba figurująca jako autor notatki służbowej z dnia 30 sierpnia 2018 r. mającej potwierdzać dokonanie analizy monitoringu z przebiegu wydawania paczek dla osadzonych w Oddziale (...) A. (...) w (...) w dniu 24 sierpnia 2018 r. - S. Ś. nie przypomina sobie okoliczności ujętych w tej notatce i twierdzi, że nie jest jej autorem, lecz tylko ją asygnował.</p> <p>Istniejąca dokumentacja A. (...) w (...) wskazuje, że 27 sierpnia 2018 r. funkcjonariuszami pełniącymi służbę w</p>	<p>1. Informacja Dyrektora A. (...) w P. i załączone do niej notatki służbowe</p>	<p>331, 332, 333</p>	

oddziale (...) byli st. sierż. sztab. P. S. i st. sierż. sztab. W. G.. Jednocześnie dokumentacja ta nie pozwala stwierdzić, który z funkcjonariuszy miał dokonać sprawdzenia celi mieszkalnej nr. 574 pod kątem odnalezienia produktów pochodzących z paczki osadzonego M. R..

Przesłuchani w charakterze świadków W. G. i P. S. nie pamiętają incydentu ze zgłoszonym zaginięciem paczki żywnościowej M. R., jak również nie przypominają sobie, aby w związku z tym zdarzeniem dokonywali sprawdzenia zawartości zajmowanej przez oskarżonego celi.

Kontroli celi mieszkalnej, związanej ze skargą M. R. na niedostarczenie mu paczki z kantyny nie przypominają sobie również współosadzeni, dzielący w dacie zdarzenia celę z M. R. tj. A. F. i M. P. (2).

Kantyna A. (...) w P. (...) prowadzona jest przez podmiot zewnętrzny, a jej pracownicy nie są funkcjonariuszami Służby Więziennej.

Pracownik Kantyny G. H., który weryfikował skargę na niedoręczenie paczki złożoną przez oskarżonego nie uczestniczył w tej czynności i nie pamięta, który z funkcjonariuszy A. (...) towarzyszył M. P. (1) przy

wydawaniu paczek. Nie pamięta również, który z funkcjonariuszy miał dokonywać kontroli celi mieszkalnej oskarżonego ani kto dokonał wglądu w monitoring. Pamięta jednak, że obraz z kamer mający dowodzić doręczenia paczki nie był na tyle wyraźny żeby coś stwierdzić.			
2. notatki służbowe	25, 26, 27		
3. zeznania S. Ś.	404		
4. zeznania W. G.	426 v		
5. zeznania P. S.	426 v - 427		
6. zeznania A. F.	427 - 427 v		
7. zeznania M. P. (2)	427 v		
8. zeznania G. H.	403-404		
1.2. Fakty uznane za nieudowodnione			
Lp.	Oskarżony	Czyn przypisany oskarżonemu (ewentualnie zarzucany, jeżeli czynu nie przypisano)	
1.2.1.	M. R.	I. z art. 238 kk II. z art. 233 § 1 kk	
Przy każdym czynie wskazać fakty uznane za nieudowodnione	Dowód	Numer karty	

Zawiadomienie przez M. R. w dniu 20 marca 2019 r. Prok. Rej. w P. o popełnieniu przestępstwa przywłaszczenia paczki żywnościowej o wartości 100 zł przez pracownicę kantyny A. (...) w P. ze świadomością, że do czynu takiego nie doszło oraz złożenie na tę okoliczność fałszywych zeznań w dniu 2 kwietnia 2019 r.	1. notatki służbowe	25, 26, 27	
2. zeznania M. P. (1)	360-361		
3. częściowo zeznania G. H.	403-404		
4. paragon	28-29		
2. OCena DOWOdów			
2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów			
Lp. faktu z pkt 1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu	
Fakt 1	kopia zawiadomienia o przestępstwie wraz z dowodem nadania	niekwestionowany w sprawie, zbieżny z wyjaśnieniami oskarżonego dokument inicjujący tok czynności w sprawie	
Fakt 2	protokół przyjęcia ustnego zawiadomienia o przestępstwie przesłuchania w charakterze świadka	wiarygodny, procesowy zapis treści zeznań M. R. z dnia 2 kwietnia 2019 r.	

POSTANOWIENIE		
Fakt 3		prawomocna decyzja procesowa oparta na przesłance braku danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie popełnienia przestępstwa, a tym samym wskazująca na brak podstaw faktycznych do kategorycznego przesądzenia niepopelnienia czynu zabronionego na szkodę oskarżonego (w rozumieniu zarówno art. 1 § 2 kk jak i art. 1 § 1 kw).
Fakt 4	1. informacja Dyrektora A. (...) w P. i załączone do niej notatki służbowe	niemożliwa do zakwestionowania informacja o niedostępności zapisu monitoringu sprzed 5 lat, wskazująca jednocześnie, że domniemany wgląd w monitoring, mający dowodzić doręczenia paczki oskarżonemu nie został uznany za przesłankę utrwalenia tej czynności w trybie art. 73a §7 kkw – pomimo skargi zgłoszonej przez osadzonego M. R. i jej weryfikacji w drodze rzekomej analizy tegoż monitoringu
2. notatki służbowe	wiarygodne dowody ilustrujące niedbałość i powierzchowność weryfikacji skargi M. R. dotyczącej niedoręczenia mu opłaconej paczki żywnościowej, w oparciu o które nie sposób ustalić danych funkcjonariuszy A. (...) mających uczestniczyć w doręczeniu paczki,	

	przeoglądaniu monitoringu z tej czynności, a także w rzekomym przeszukaniu celi mieszkalnej oskarżonego.	
3. zeznania S. Ś.	brak podstaw do kwestionowania niedysponowania przez świadka wiedzą o okolicznościach czynów objętych aktem oskarżenia, jednakże zaprzeczenie autorstwu notatki podpisanej przez świadka podważa wiarygodność procedur wyjaśniających wdrożonych w A. (...) w. (...) po skardze na brak doręczenia osadzonemu opłaconej paczki żywnościowej	
4. zeznania W. G.	brak podstaw do kwestionowania niedysponowania przez świadka wiedzą o okolicznościach czynów objętych aktem oskarżenia, a mających miejsce przed pięcioma laty, jednakże można przypuszczać, że kontrola celi pod kątem badania zasadności skargi osadzonego, zakończona odnalezieniem rzeczy utkwiałaby w pamięci świadka	
5. zeznania P. S.	brak podstaw do kwestionowania niedysponowania przez świadka wiedzą o okolicznościach czynów objętych aktem oskarżenia, a mających	

	<p>miejsce przed pięcioma laty, jednakże można przypuszczać, że kontrola celi pod kątem badania zasadności skargi osadzonego, zakończona odnalezieniem rzeczy utkwiałaby w pamięci świadka</p>	
6. zeznania A. F.	<p>brak podstaw do kwestionowania wiarygodności zeznań i jednocześnie brak podstaw do przyjęcia, że przeszukanie celi nr 574 powołane w notatkach służbowych pracowników kantyny w ogóle się odbyło</p>	
7. zeznania M. P. (2)	<p>brak podstaw do kwestionowania wiarygodności zeznań i jednocześnie brak podstaw do przyjęcia, że przeszukanie celi nr 574 powołane w notatkach służbowych pracowników kantyny w ogóle się odbyło</p>	
8. zeznania G. H.	<p>w zakresie negującym możliwość wskazania danych funkcjonariuszy uczestniczących w weryfikacji skargi M. R. - wiarygodne, zgodne z doświadczeniem życiowym potwierdzającym związek upływu czasu z utratą śladów pamięciowych;</p> <p>w zakresie wskazującym na nieczytelność monitoringu utrwalającego proces dostarczania paczek żywnościowych w oddziale</p>	

	(...) A. (...) - brak podstaw do kwestionowania i logiczny związek z mglistą i ogólnikową notatką z tej czynności zdeprecjonowaną nawet przez jej rzekomego autora.		
2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)			
Lp. faktu z pkt 1.1 albo 1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu	
1.2.1	1. notatki służbowe	pozbawione wartości dowodowej z uwagi na odwoływanie się do faktów niemożliwych do weryfikacji w drodze zeznań świadków - powołanych w nich funkcjonariuszy SW jakoby uczestniczących w przeszukaniu celi mieszkalnej oskarżonego, analizie monitoringu, a nadto nieprecyzyjne i ogólnikowe oraz pochodzące od osób potencjalnie zainteresowanych tuszowaniem nieprawidłowości (również niezamierzonych) w funkcjonowaniu kantyny A. (...) w. (...).	
2. zeznania M. P. (1)	w zakresie eksponującym przeświadczenie o doręczeniu M. R. paczki		

	<p>żywnościowej w dniu 24 sierpnia 2018 r. - nieprzekonujące z uwagi na oparcie relacji o treść notatek służbowych o istotnie ograniczonej wiarygodności, wewnętrzną sprzeczność wyrażającą się jednoczesną niepamięcią momentu doręczenia paczki i pewnością, że została ona doręczona, niedającą się wykluczyć pomyłką świadka co do doręczenia oskarżonemu paczki żywnościowej i tzw. wypiski, intencjonalne dopasowywanie faktów do przypuszczeń i bezwartościowych notatek sprzed 5 lat.</p>	
3. częściowo zeznania G. H.	<p>w części potwierdzającej wersję M. P. (1) niewiarygodne z uwagi na brak własnej wiedzy o doręczeniu bądź niedoręczeniu paczki, a także dopuszczaną przez świadka możliwość pomyłki pracownicy kantyny i doręczenie paczki innemu osadzonemu, gołosłowność i brak możliwości skonfrontowania podawanych twierdzeń z innymi, wiarygodnymi dowodami</p>	
4. paragon	<p>zarejestrowana w systemie komputerowym sprzedaż nie jest równoznaczna z doręczeniem towaru jego odbiorcy</p>	

3. PODSTAWA PRAWNA WYROKU			
	Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Oskarżony	
#	3.1. Podstawa prawna skazania albo warunkowego umorzenia postępowania zgodna z zarzutem		
Zwięźle o powodach przyjętej kwalifikacji prawnej			
#	3.2. Podstawa prawna skazania albo warunkowego umorzenia postępowania niezgodna z zarzutem		
Zwięźle o powodach przyjętej kwalifikacji prawnej			
#	3.3. Warunkowe umorzenie postępowania		
Zwięźle wyjaśnienie podstawy prawnej oraz zwięźle o powodach warunkowego umorzenia postępowania			
#	3.4. Umorzenie postępowania		
Zwięźle wyjaśnienie podstawy prawnej oraz			

związłe o powodach umorzenia postępowania			
#	3.5. Uniewinnienie	1, 2	M. R.
Związłe wyjaśnienie podstawy prawnej oraz związłe o powodach uniewinnienia			
<p>Rezultaty postępowania dowodowego nie dostarczyły podstaw do uznania M. R. za sprawcę któregośkolwiek z zarzuconych mu czynów. Po pierwsze, zawiadamiając o przywłaszczeniu na jego szkodę paczki żywnościowej o wartości 100 zł (ewentualnie przeznaczonych na ten cel pieniędzy we wskazanej kwocie) przez pracownicę kantyny, która nie była funkcjonariuszem publicznym oskarżony zawiadomił w istocie o wykroczeniu z art. 119 § 1 kw. Wskazuje na to bezsporna wartość przedmiotu czynności wykonawczej, czego prokurator konsekwentnie nie zauważa ignorując stanowisko Sądu Okręgowego w Lublinie i domagając się skazania za czyn zarzucony w punkcie I aktu oskarżenia. Zgodnie z treścią art. 238 kk odpowiedzialność karną ponosi ten, kto zawiadamia o przestępstwie lub przestępstwie skarbowym,</p>			

wiedząc że takiego nie popełniono. Hipotezą powyższego przepisu nie jest objęte zawiadomienie o wykroczeniu, a na gruncie prawa karnego rozszerzająca wykładnia prowadząca do poszerzenia pola penalizacji jest niedopuszczalna. Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia nie zawiera odpowiednika art. 238 kk, co oznacza, że zawiadomienie o wykroczeniu, o którym sprawca wie, że nie zostało popełnione jest prawnie irrelevantne. Zważywszy, że pracownicy Kantyny nie byli funkcjonariuszami publicznymi i wykonywali swoje obowiązki pracownicze jako osoby cywilne zatrudnione przez (...) w K. nie ma i nie było nawet hipotetycznej możliwości przypisania im przestępstwa z art. 231 kk, o którym zresztą oskarżony nie zawiadomił. Ewentualna odpowiedzialność M. R. za wykroczenie z art. 66 kw uległa przedawnieniu.

Należy jednak z całą mocą podkreślić, że brak przekonujących dowodów doręczenia M. R. paczki żywnościowej nie pozwala na kategoriyczne zanegowanie treści zawiadomienia z 20 marca 2019 r., a wniosek taki w sposób oczywisty koresponduje z przyjętą przez prokuratora podstawą odmowy

wszczęcia dochodzenia w sprawie z zawiadomienia oskarżonego. Podstawa ta nie przesądza, że do zgłoszonego incydentu nie doszło, a jedynie, że brak jest danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie popełnienia czynu zabronionego.

Po drugie, wyjątkowe niedbalstwo w dokumentowaniu czynnościach wyjaśniających okoliczności objęte skargą M. R. nie pozwala obecnie ustalić żadnych miarodajnych dowodów doręczenia mu zamówionej paczki. Treścią notatek służbowych nie wolno zastępować zeznań świadków, a jednocześnie ich nieprecyzyjna treść albo wręcz kwestionowanie ich autorstwa, jak w przypadku S. Ś., osłabia zaufanie do rzetelności zastosowanych procedur sprawdzających. Upływ wielu lat od analizowanego zdarzenia skutkował brakiem możliwości odtworzenia stanu faktycznego w sposób miarodajny i obiektywny uniemożliwiając weryfikację wersji M. P. (1) innymi, przekonującymi dowodami.

Reasumując, enigmatyczne notatki urzędowe oraz rzekome czynności sprawdzające,

których uczestników nie sposób zidentyfikować, a przede wszystkim duże prawdopodobieństwo, że debiutująca w roli doręczycielki paczek M. P. (1) (pracująca w kantynie od lipca 2018 r.) mogła się pomylić bądź pomieszać fakty związane z doręczaniem tzw. wypisek, których M. R. również był odbiorcą, powoduje, że domniemanie niewinności chroniące oskarżonego nie może zostać uznane za obalone. Doświadczenie życiowe podpowiada wniosek, że niezamierzone pomyłki są immanentnym składnikiem każdej pracy zawodowej, a zatem nie sposób wykluczyć, że doszło do takiej również w pracy kantyny tutejszego A. (...). Z całą pewnością zaś nie można w oparciu o dostępny materiał dowodowy przyjąć ponad wszelką wątpliwość, że paczka żywnościowa została doręczona do rąk M. R. w dniu 24 sierpnia 2018 r., a on sam intencjonalnie zawiadomił o wykroczeniu, wiedząc, że nie zostało ono popełnione, a następnie złożył na tę okoliczność fałszywe zeznania. Konsekwencją istnienia wątpliwości, których obecnie nie da się usunąć jest konieczność zastosowania zasady wynikającej z art. 5 § 2 kpk

tj. rozstrzygnięcie ich na korzyść oskarżonego.			
4. KARY, Środki Karne, PRzepadek, Środki Kompensacyjne i środki związane z poddaniem sprawcy próbie			
Oskarżony	Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Punkt z wyroku odnoszący się do przypisanego czynu	Przytoczyć okoliczności
5. <i>1Inne</i> ROZSTRZYGNIECIA Zawarte w WYROKU			
Oskarżony	Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Punkt z wyroku odnoszący się do przypisanego czynu	Przytoczyć okoliczności
7.6. inne zagadnienia			
W tym miejscu sąd może odnieść się do innych kwestii mających znaczenie dla rozstrzygnięcia, a niewyjaśnionych w innych częściach uzasadnienia, w tym do wyjaśnienia, dlaczego nie zastosował określonej instytucji prawa karnego, zwłaszcza w przypadku wnioskowania orzeczenia takiej instytucji przez stronę			
7. Koszty procesu			

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
3	Wynagrodzenie należne obrońcy z urzędu przyznano od Skarbu Państwa, na podstawie Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U. z 2019 r. poz. 18) z uwzględnieniem wyroku TK z 28 listopada 2022 r. SK 78/21.	
4	Konsekwencją wyroku uniewinniającego jest zwolnienie oskarżonego od kosztów procesu i przejęcie ich na rachunek Skarbu Państwa, zgodnie z treścią art. 632 pkt 2 kpk.	
6. 1Podpis		